

ئاي تايبورى پىنجەم رېپىئوان دەگا؟!

رېكار ئەحمەد

خۆمالى ئاگەن و ناشىئانە ئۆي جارىكى دېكە دوژمەن و داگېرەكە بېئىنەنە و فەرمانپەرە واپى بىكەن. كەواتە نە دەستى دەرهكى لە ئارادا ھەيە و نە تابوورى پىنجەمىش بسونى ھەيە، ئابى دەستەلاتىش بەو بىئانويە و دەنگى نارازىيان كپ بىكەتە و دە سەر كوتيان بىكەت.

جەماوەرى كوردستان لە پىنناو ئازادى و بە دەستھېئانى ماڤەكانى خۆى شەرى مان و نەمانى لەگەل داگېرەكاندا كوردو، رووبارنك خوينى بە خىشيو، بەرگەى كىمىاوى و ئەفقال و جىنوسايدى گرتو، بۆيە ھەرگىز كار بۆ ئەو ناكات كە داگېرەكە بھېئىتتە وەو مېژو دووپات بىكەتە و . جەماوەر كە دەبىنى ھەلاؤزىدن و جىكارى لەكاردايە، نابەرەبەرى و گەندەلى برەويان پىدەدرى، كۆمەلگە بەرەو حىزبى كردن راپىنج دەكرى و دەستەلاتىش گوى لە ھاوارو پارانە وەكانى ئاگرى، بە ناچارىيە و پەنا بۆ شىئوئىك دەبات تا لوتكەى دەستەلات بە ئاگابۆ ھەست بە ئازارو كىشە و گرتەكانى بىكەت.

بە گوێرەى ياسا ھەموو ئاگەكانى كۆمەل لە ئەركو ماڤدا يەكسان، دەستەلاتى خۆمالىش بانگەشەى ئەو دەكات، بەلام كاتى دەستەو رىخراو لايەنئىك لەسەر رووى ھەرپەمەكە دادەنېشن، فەرمان دەردەكەن و برىار دەدن، ماڤەكانى خۆيان گەشە پىدەدەن و دەبىارن، ئەوانى دېكەش لە ژىرەو رادەگېرن و ئەركيان پىدەسپىردى و ماڤيان فەرامۆش دەكرى، ئىتەر ناچار گلەبى دەكرى، رەخنە دەگىرى، جەماوەر دەژىئە شەقامەكانە، ئەمەش بەم واتايە نىيە كە دوژمەن ھانىيان دەداو پلانى دەرهكى بۆ لەباربەردى دەستكەوتەكان لە ئاراداىە. كاتى ھەزاران نا بەرابەرى دەبىنن و لەگەل گرتە و ئاستەنگەكانى بژوويدا دەستو پەنجە نەرم دەكەن، بەلام بەرپرسان كۆشك و بالەخانە ھەلدەچن، بازارو بازرگانى مۆتوپۆل دەكەن، تەنيا ئەوھيان بۆ دەمىئىتتە و

سازکردنى خۆپىشاندانى رېپىئوانەكان، دەستەلاتدارانىيان بەسەردو سەنگەر دابەشكردو، سەنگەرى يەكەم پىئويان تەواوى ئەو ئاكارانە بە فىتى دوژمەنە، پلانى دەرهكەبى، ئامانج تىكەدان و لەباربەردى ئىدارەى كوردىيە، بۆ ئەوھە و پىشان بەردى كوردستانيان تواناي بەرپۆھەردى خۆيانيان نىيە، ئىتەر دەبى سەركوت بىرئىن و خامۆش بىرئىنە وە. سەنگەرى دووم، پىئويان كە بەراستى گەندەلى و كىشەى رۆژانە ن، بەلام بە ئەقەست گورەدەكرىئە، بۆيە دەبى ھەم چاكسازى بىرى، ھەمىش رىگە نەدرى ئەو نارەزايى بوونە بەرفراوان بىي. سەنگەرى يەكەم دەرس و ئەزمونى لە مېژووى پىئە داپلوسىئەرهكان وەرنەگرتو، ھەموو دەنگە نارازىيەكان بە دەستى دەرهكى و تابوورى پىنجەم دادەنى، ھىز بە يەكلاكە رەو دەزانى، لە پىنناو دەستەلات و مانە وەيدا، بەرتەسكردنەوى ئازادى و شىئواندى دىموكراسى بە ماڤى رەواى خۆى لىكەداتە وە. بەمەش برىنەكە قولتەر دەبىتتە، رەوشەكە ئالۆتەردەبى، لەسەرىكە دەستەلات ئامادە ئابى شانزىمى لە بەرانبەر خوستەكانى جەماوەردا بىكات، لەسەرىكى دېكەتتە جەماوەرى نارازى ئەو تۆمەتانە لەسەر خۆيان پەسەند ناكەن و رىگەش نادەن بەو بىئانويە و سەركوت بىرئىن و دەنگيان خامۆش بىرئىتە و.

ئەگەر بە وردى لە نارەبوكى ئەو خوستانە وردىبىنە و ھەلاؤزىك نىيە دەرى و بژىئە سەر شەقامەكانە، ھەرگىز ئەو ماڤە بە خۆيان نادەن كە پەلامارى شۆپنە گشتىيەكان بەدەن زيان بە ولاتيان بگەن. ئەوانەى دلسۆزانە دەنگى نارەزايى لە بەرانبەر ديارە دزى و كوئىنەكان بەرزەكەنە، ھەرگىز بۆ ئەو ئاستە دانابەرن كە پۆرژە خزمەتگوزارىيەكان بەبىخەن و ژىرخانى تابوورى لاواز بىكەن.

گەرەبوونى دەنگى نارەزايى، ئەستوربوونى رەخنە و گلەبىيەكان،

ماوەبەكە لىرە و لەوى دەنگى بىزارى لە بەرانبەر ديارەدى گەندەلى كە زۆرىنەى دام و دەنگاكانى داپوشىو، بەرز دەبىتتە وە. رەفتارى دەستەلاتداران نىگەرانى و ئاومىدى لە دللى ھاوتاياندا دەچىئى. ھەندى جار رەخنە و گلەبى و نا پەزايەتى، رېپىئوان و خۆپىشاندانى بەدواداھاتو، تىكەدان و خراپەكارى لىكەوتتە وە. باشفەپۆيانە رەفتار لەگەل رېپىئوان ئامانجى سەرەكيدارو، وىئەيەكى نەوىسترا و ناشىرىنى پىشانداو. بەلام ئابى ئەو رەخنە و گلەبى و رېپىئوانە ھەر ھەموويان بى بنەمان و لە خۆپۆھە سەريان ھەلدەو! ؟! ھەلەت ھاوئىركردنى نارەو و جىواوزىكردن لە نۆيان تاكەكانى كۆمەل، زەقەردنەوى نابەرانبەرى و پەرەسەندنى گەندەلى، چارەسەرنەكردنى كىشەى گرانى و نىشەتەجىبوون، ھەولنەدان بۆ چارەسەركردنى گرتە و ئاستەنگەكانيان سەرچاوى ئەو رەخنە و گلەبى و رېپىئوانانەن. ئەوكاتەى دەستەلات دەركەى لە خوستەكانى گەل نەكرىبىتە وە و گووى لەدەنگيان نەگرتبى، پەنا بۆ خۆپىشاندان و رېپىئوان برىدراو. لە ھەندى شۆپنە بە ئەقەست يە ھەرپەمەكە رەوتى رېپىئوانەكە بەرەو تىكەدان و گىرەشۆپىنى برىدراو. خەلكىك بۆ خوستەكانيان و چارەسەركردنى كىماسى و رىشەكىشكردنى گەندەلى لە مالەكانيان بىئەدەرى و بژىئە سەر شەقامەكانە، ھەرگىز ئەو ماڤە بە خۆيان نادەن كە پەلامارى شۆپنە گشتىيەكان بەدەن زيان بە ولاتيان بگەن. ئەوانەى دلسۆزانە دەنگى نارەزايى لە بەرانبەر ديارە دزى و كوئىنەكان بەرزەكەنە، ھەرگىز بۆ ئەو ئاستە دانابەرن كە پۆرژە خزمەتگوزارىيەكان بەبىخەن و ژىرخانى تابوورى لاواز بىكەن.

گەرەبوونى دەنگى نارەزايى، ئەستوربوونى رەخنە و گلەبىيەكان،

رۆژمە ملھوو داپلوسىئەرهكان بە بىانوى پىلانى دەرهكى و ھەبوونى تابوورى پىنجەم دلرەقەنە دەنگى نەيارو رەخنەگرانى خۆيان كپ دەكەنە، بەھىز وەلامى خواست و داخووزىيەكانى جەماوەر دەدەنە وە. رۆژمى بەعس بە دزىئى ٤٠ سال لەپەناى ھەبوونى مەترسى دەرهكى، پاراستنى سەرورەى نىشەتيمان، دەستتوتووردانى بىگانە لە كاروبارى ناوخۆ دزىزەى بەكوشتارو پەشەكۆزى نەيارانى خۆيدا. لە بەرانبەر خواستە رەواكانى نەتەوى كورد سىياسەتى بەعەرەبىكردن و ئاوارەكردن، پاكتاوى پەگەزى، شالۆوى ئەفقال و بەسووتماكردنى كوردستانى پىئو كرد... ئىدى بەعس وەك تاوانبارتريو دپەندەترىن و قىزەوئەترىن رۆژمى ناوچەكە و جىهان ناوى دەركردو ئاسرا. بزافى رزگاربخووى گەلى كوردستان بۆ ئازادى و رزگارى دزىزەى بە تىكۆشاندناو. قوربانى زۆو زەوئەندى بەخشىو، كارەسات و مەرگەساتەكان لەسەر خەبات موكرتريان كردو. بەھەول و تىكۆشان و سەرھەلدانى جەماوەرى، داگېرەكە لە بەشكەل خاكى باشوورى كوردستان راوئرا، پەرلەمان و حكومەتى ھەرىم دامەزەن. نزىكەى ١٥ سال دەبى كە لايەنە سىياسىيەكانى كوردستان فەرمانپەرە واپى دەكەن، كوردستانيان بۆ خۆيان نىشەتيمانى خۆيان بەرپۆھەدەن، ئەگەر ھەلەو كىماسى و نارىكىش لە دەستەلات و شىئوئى پەرتوھەردندا ھەبى، ھىشتا دەستەلاتى خۆمالى لە دەستەلاتى بىگانە باشترە. ئىسماعىل بىشكىچى دەلى... خراپەترىن دەستەلاتى كورد بۆخۆيان، لەباشترىن دەستەلاتى بىگانە باشترە". بەلام دىسانەوى بەو مانايە نىيە كە ئىدى جەماوەر رەخنە لەدياردە دزىئەكان نەگرى و لە بەرانبەر كىشەكانى رۆژانە ديارەدى گەندەلىدا دەنگ بەرزەكەتتە، بىر لەدىموكراتىزەكردن و ئازادى بىروا نەكاتە وە! .

بەشار ئەسەد، سەدامى نەناسىووە

پاسار

لەوتارەكەيدا ھەمان شىئوى سەدامى دىكتاتورى دۆستى باسى ئاسايشى نىشەتمانى و ئومەى عەرەبى دەكردو نادەينە دەست ھىچ لايەنىكى دەرهكى. ئەم قسانەى بەشار لەكاتىكدايە كە بەرپرسانى و اشنتن رايانگەياندووە كەسەبرى ئەمريكا لەبەرامبەر سووردا گەبشتوتە كۆتابى

وتارەكە كەوتەمان بەشار سەدامى نەناسىو، سەدام زۆر لايەن و كەسايەتى دەرهكى تكيان لىكرد عىراق جىبلى و بروت تاشەر نەقەومى بەلام گووى نەگرت و بىنيمان سەدام عىراقىش چىيان بەسەرھات و چىيان بەسەر دىت. بەشارىش بەرىگەى سەدامدا دەروات و چا و لەو رابردو ھەلدەپىكى كەھىشتا تەوا نەبۆتە رابردو، ئىستا دەسلەتەكى بەشار لەگيانەلدايە و پىشناچىت ئەو وتارو دروشمە مەسايەنەى بەشار ھىچ لەپەوتى مەسەلەكان بگۆزىن و خاوبىكەنە، وەك چۆن وتارەكانى سەدام ھىچيان نەگۆرې و كۆتابى بەدەسلەتەى دەشى ھات.

سەدام پىش رووخانى خۆي و حكومەتەكەشى بەچەند ھەفتەبەك رۆژانە و شەوانە خەلكى بانگ دەكردو دەكەوتە قەسى زلزل بۆيان و ایدەزانى بەراستى پالەوانە و ئەمريكا خۆى لەبەردەم ھەبىت و سامىدا ناگرىت، ئەو لەتەنگزەكە رزگارى دەبىتو لەسەر كورسى دەسەلاتەكى ھەر دەمىئىتتە وەك چۆن لەتەنگزەى كۆھىت رزگارى بوو، بەلام بەھەلدە چووبوو چونكە ئەمجارە لەئەجىندى سىياسەتى ئەمريكىدا سەدام تەوا بوو. ماوەبەكى زۆرە و لەدەوى راپۆرتەكى (دبىلف مىلس) قازى ئەلمانىيە وە لەمەپ تىرۆركردنى (رەفىق حەزرى) و دەستى سووریا لەو تىرۆركردنەدا، حكومەتى سوورى خودى بەشار ئەسەدش كەوتونەتە خۆيان و دەیانەوى بەھەرنخك بىت دزىزە بەدەسلەلانى دىكتاتورى ھاوشىو، سەدامى خۆيان بەدەن و ھەرمىئىن بۆ ئازاردانى خەلكى سووریا و لاتىمانى دەروبو، ھەركى رۆژى ٢٠٠٥/١١/١٠ بەشار ئەسەدى سەزۆكى سووریا لەزانكۆ دىمەشق و لەبەردەم ئابۇرايەكى زۆرى بەرپرسانى حكومى و مامۆستايانى زانكۆدا وتارىكى كاتىمۆرى نىوى پىر حەماسەت و ھەلەشەبى بەحىنچە خۆندەو و

سىنارىو ئىسرائىل بۆ لىدانى سووریا و ئىران

ئا: نزار مەجەد

ئىران بەر شالۆى سەربازى ئىسرائىلى دەكەون و رۆژمەكانيان دەروخىندىن سووریا بەرگەى چەند كاتىمۆرىك دەگرت و ئىرانىش دەروخىنئىت بى ئەوھى راي دەولەتى وەرگرت دەگرت و ئىسرائىل بە پىئى ئەو سىنارىوئە كە ناوى لىئراو (ئاينەدى ئاسايشى دەولەتى ئىسرائىلى) سنوورى خۆى فراوان دەكات، بە تەنىشت جولانە بەشىكى سووریا دەخاتە سەر ئىسرائىل، بەمەش قەرەبووى كىشانەوى ئىسرائىل دەدزىتە و بە ھۆى كىشانەوى لەكەرتى غەزە بەرەى رۆژئاوا... بە پىئى نەخشەكە ھەزاران جولەكە لەو جىگانانە نىشەتەجى دەكرىن كە لەسووریا ئەكرىتە، ئەو جولەكانەش لە روسیا و لاتانى تىرۆژئاوا دەھىندىرن. لەرووى سەربازىشەو ئىسرائىل ھىزكى سەرزەمىنى بۆ سەر سووریا دەھىنئىت، سىنارىوئە پىئى واپە ھىزەكانى سووریا ئامادەى روو بە رووى ھىچ ھىزىكەيان نىيە و زالىوون بەسەرىدا چەند كاتىمۆرىك زىاتر ناخايەنئىت، ئەگەرچى پىئوست بەبەكارھەنئانى چەكى ئەتومى نىيە، بەلام سىنارىوئە لەھەمان كاتدا ئەو رىگايەش بەدوور نازانئىت. لەلەبەكى تەرىشەو سىنارىوئە پىئى واپە دەولەتە عەرەبەكان بۆ رزگاركردن سووریا دەستبەكارنابن، پىشەرىش بۆ عىراق ھەروايان كرد، جامىعەى دەولە عەرەبىيەكانىش ناتوانئىت ھىزى

بە لە لىدانى عىراق كۆن پاول: وەزىرى دەرهوى ئەمريكا لەبارەگاي نەتەوھەكگرتووەكان، بەراشكاوى رايگەياند كە ئەمريكا بەنيزازى نەخشەى رۆژھەلاتى نوويە و روخاندنى رۆژمى عىراقىش بەشىكە لەو پۆرژەيە پىش ئەوھش بۆش رايگەياند كە ھەرىكە لەئىران - عىراق - سووریا - كۆزىيە باكوروتتەوھرى شەپن، دەكرى رىز بەندكردى ئەم و لاتانە ئەم ھۆكارەى لە پىشتا بىت: يەكەم: لەناوبردنى سەرچاوەكانى تىرۆ، كە بەلەناوبردنى رۆژمى تالىبان دەستى پىكرد و يەكئى لەدەرئەنجاموكانى رووداوەكان و رووداوەكانى (ئى سىبەتەمبەر. دووم: لەناوبردنى چەكى ئەتومى ئەو و لاتە نەيارانە بەئەمەرىكاو ئىسرائىل، بەتايبەتى ئىران كە بەرەوام ھەرەشەيەكە بۆسەر ئىسرائىل. لىرەو ئىسرائىل دەتوانى يارىكەرىكى سەركەى ئەم پۆرژەيە بىت، جگە لەوى ئاراستەى سىياسەتى نۆدەولەتەش پىشەتوانى ھەنگاوە نوێكانى پۆرژەى رۆژھەلاتى ناوھراست دەكات، كە خۆى لە رەخاندنى رۆژمى ئىران و سووریا دەبىنئەتە و..... لەم بارەيەو سەرچاوەيەكى سەربازى ئەروپى بە گوئەزىكى سووریا راگەياندووە، كە موسادو بەرگى ئىسرائىل سىنارىوئەيەكەيان ئامادەكردو، ھەردو رۆژمى سووریا